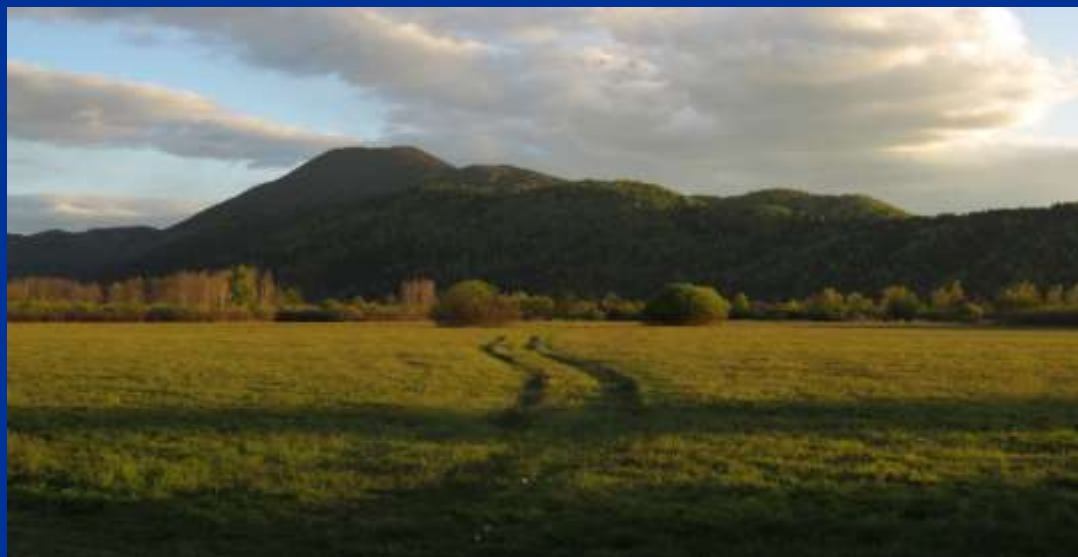

Presoja vplivov izgradnje visokonapetostnega daljnovoda na ptice na primeru Ljubljanskega barja

Tomaž Jančar, DOPPS
Ljubljana, 21. maj 2015

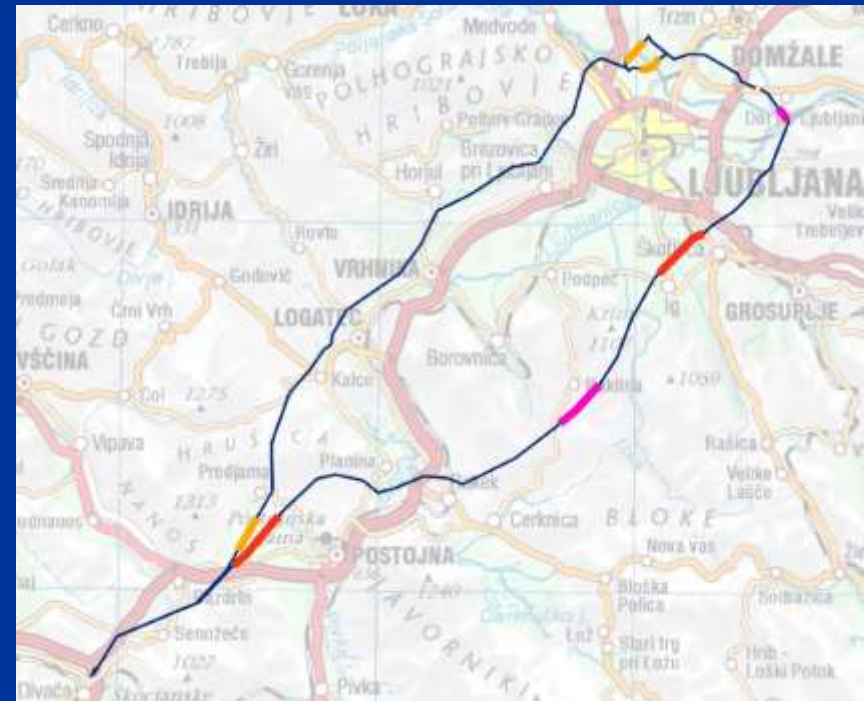
Beričevo-Divača 2 x 400 kV

■ Namen

- Povečanje kapacitete prenosa med Ljubljano in Primorsko
- Zamenjava obstoječega 200 kV DV, ki se opušča

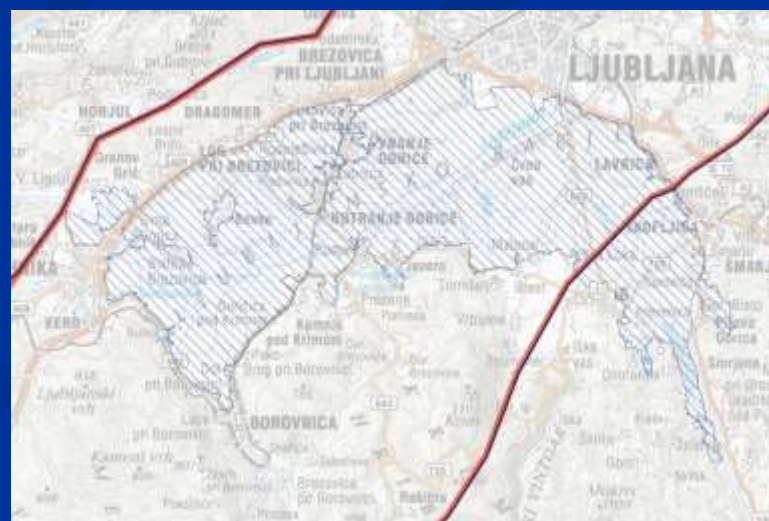
■ Dve trasi

- severna:
 - nadomesti obstoječi 220 kV DV
- južna:
 - poleg obstoječega 400 kV DV

Odsek, ki prečka Ljubljansko barje

- Zahtevni varstveni režimi
 - Krajski park Ljubljansko barje
 - Območje izanskih kolišč (UNESCO)
 - Natura 2000 (2x: po Habitatni in po Ptičji direktivi)

Ljubljansko barje in ptice

- Najpomembnejše območje vlažnih travnikov v državi
- 50 % nacionalne populacije kosca
- edino redno gnezditveno območje velikega škurha v državi

Posegi v območja Natura 2000

- „Ustrezna presoja“ po členu 6(3) Habitatne direktive:
- Pristojni organ lahko izda dovoljenje za poseg v območje Natura 2000
 - šele potem, ko se prepriča
 - da poseg sam ali v kombinaciji z drugimi posegi
 - ne bo prekomerno škodoval
 - nobeni od vrst ali habitatnih tipov, za katere je bilo območje razglašeno

Koraki presojanja

- Identificirati ključne načine vplivanja
- Identificirati vrste, ki bi jih poseg lahko prizadel
 - oceniti velikost vpliva
- Določiti prag sprejemljivega vpliva za te vrste
 - splošno pravilo 1% populacije
 - preveriti kumulativne vplive drugih načrtovanih/izvedenih planov/posegov
- Oceniti za vsako vrsto, če je dovolj zanesljivo, da preg ne bo presežen
- Identificiranje in ovrednotenje omilitvenih ukrepov
- Zaključna ocena

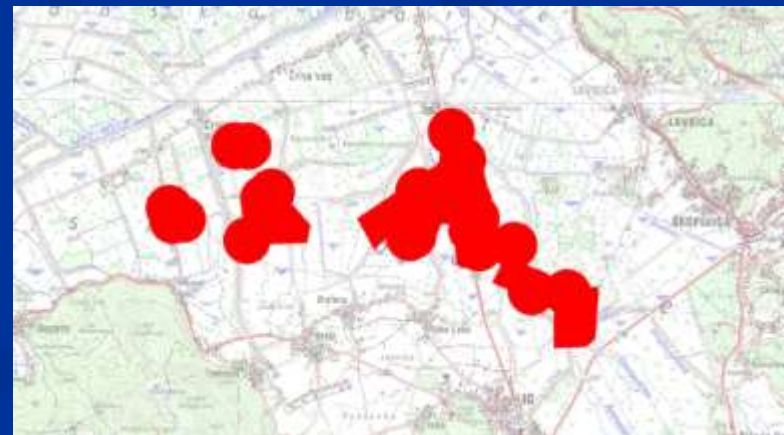
Ključni načini vplivanja

- Trki z žicami
- Sprememba habitata
- Elektromagnetno polje

Vrste, ki bi jih poseg lahko prizadel (1)

- Veliki škurh
 - pogosta žrtev trkov z žicami
 - Npr. nizozemska študija (Hartman & Gyimesi 2010): 6 najpogostejša žrtev, 5 % vseh žrtev škurhi
 - Trasa prečka jedro gnezditvene razširjenosti
 - vrsta v Slo kritično ogrožena (CR), globalno NT
 - do 10 parov

Vrste, ki bi jih poseg lahko prizadel (2)

■ Priba

- na nizozemskem najpogostejša žrtev trkov med vsemi pticami
- Barje eno redkih območij, kjer pribe še gnezdiijo na naravnih gnezdiščih

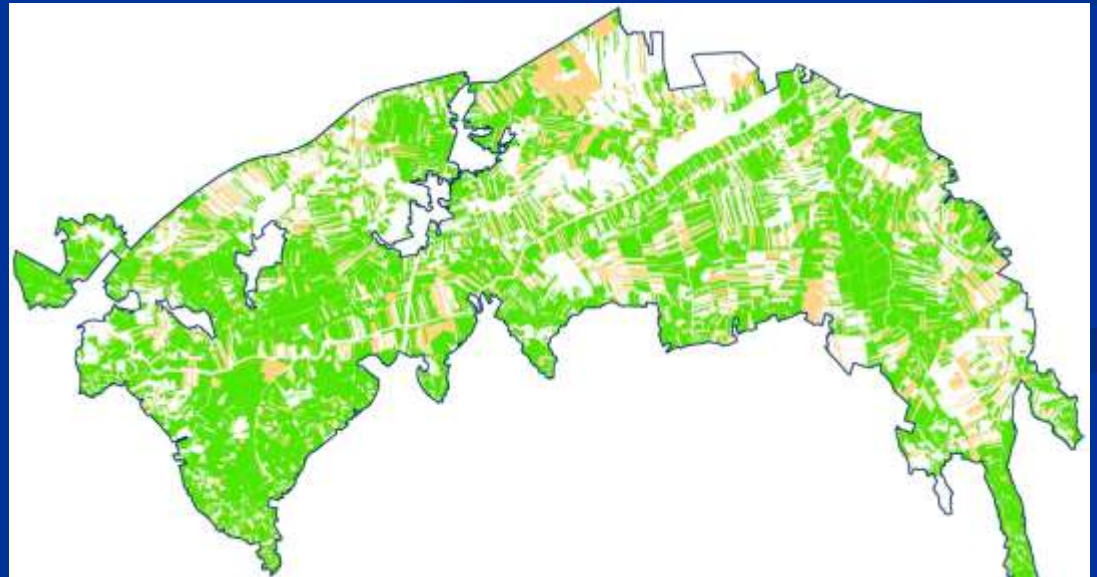
■ Kosec

- študija trkov na selitvi ob Rdečem morju (Shobrak 2012):
 - kosec tretja najpogostejša žrtev
- kako je na gnezdiščih ne vemo
- 50 % nacionalne populacije

Prag sprejemljivega vpliva

- Splošno pravilo 1% populacije
- Kumulativni vplivi
 - Habitati na Barju v kritično neugodnem stanju: v 10 letih izgubljenih >1000 ha travnikov
 - Vse populacije nazadujejo in so v močno neugodnem stanju
 - Ključni razlog intenziviranje kmetijstva
- Noben dodaten vpliv ni več sprejemljiv

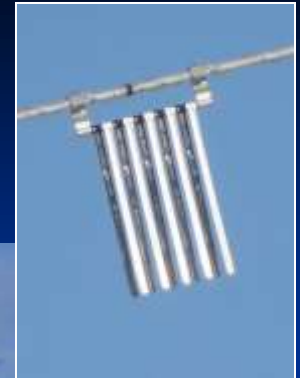
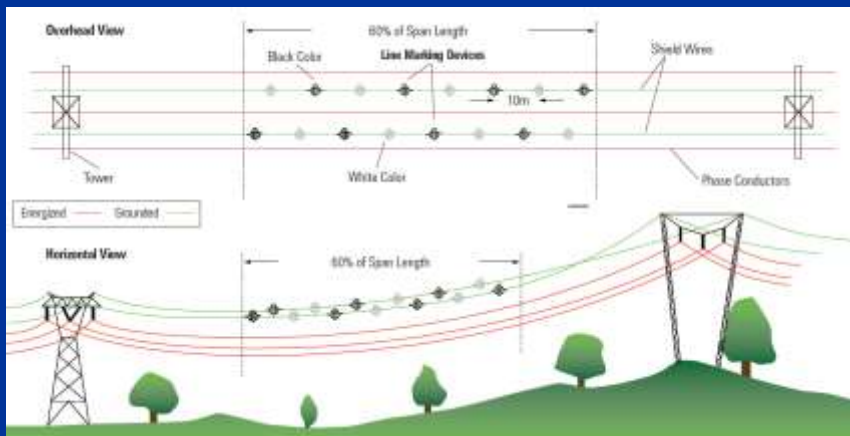
Ocena vpliva po vrstah

- Pričakovati je treba žrtve zaradi trkov pri vseh ključnih varovanih vrstah: škorh, kosec, priba...
- Dopustni obseg škodljivih vplivov že zdaj močno presežen
- Brez omilitvenih ukrepov je zato vpliv posega prekomeren

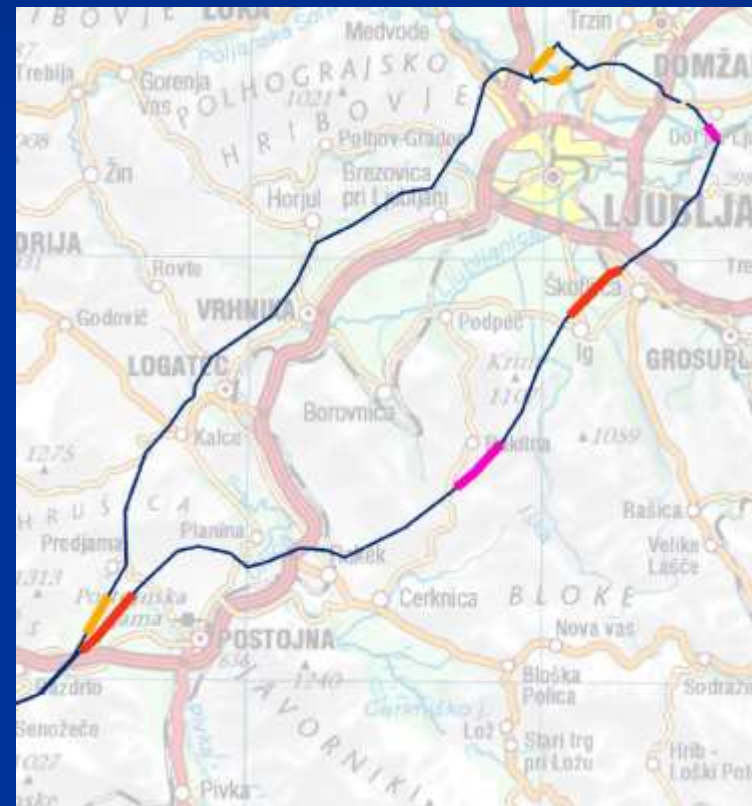
Omilitveni ukrepi (1)

- Markerji za boljšo vidnost žic
- Učinkovitost kakovostnih markerjev 50 do 75 % zmanjšanje števila trkov
- Verjetnost trkov zmanjša, ne pa odpravi
 - za kritična območja ni dovolj dobra rešitev

Omilitveni ukrepi (2)

- ?
 - Opremiti z markerji oba DV, novega in obstoječega
 - Negotovosti veliko, potrebne ciljne raziskave na obstoječem DV
- Svetujemo severno varianto
 - z vidika varstva ptic malo zadreg
 - ne prečka Krajinskega parka
 - se izogne območju kolišč

Hvala za pozornost